



DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf.II.30.182/2021/6. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Dicső Gábor ügyvéd ügyintézője mellett eljáró dr. Dicső Ügyvédi Iroda (cím) által képviselt felperes neve (cím) felperesnek – a dr. Túri Lajos Péter ügyvéd ügyintézője mellett eljáró Túri Ügyvédi Iroda (cím) által képviselt alperes neve (cím) alperes ellen jogi személy határozatának hatályon kívül helyezése iránt indított perben a Nyíregyházi Törvényszék 4.G.40.262/2020/21/I. számú ítélete ellen az alperes által 24. sorszám alatt benyújtott és 27. sorszám alatt megindokolt fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 8100 (nyolcezer-egyszáz) forint általános forgalmi adót tartalmazó 38 100 (harmincnyolcezer-egyszáz) forint másodfokú eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperes az alperesi horgászegyesület tagja; 2006. június 6. napján a 'vízterület' megnevezésű halgazdálkodási vízterületen folytatott horgászati tevékenységet, azonban a horgászat befejeztével a zsákmányolt 2 kg kárászt a fogási naplóban nem tüntette fel.

[2] Az alperes halvédelmi jogsértéssel kapcsolatos feljelentésére a ... Megyei Kormányhivatal a felperessel, mint eljárás alá vont személlyel szemben 10 000 forint halvédelmi bírságot szabott ki, egyidejűleg az állami horgász- és halászejegy, turista állami horgászejegy, valamint halászati engedély váltásától való eltiltási időt 2020. június 6. napjától számított 3 hónap időtartamban állapította meg.

[3] A felperessel szemben ugyanezen cselekmény alapján az alperesnél fegyelmi eljárás indult, melynek eredményeképp az alperes fegyelmi bizottsága 3/2020. szám alatti, 2020. június 14. napján kelt határozatával a 2020. június 6. napjától 6 hónapra eltiltotta az alperes vizein való horgászattól.

[4] Az alperes a felperes fennálló tagságát 2020. november 6. nappal a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 3:69. §-ára, illetve az egyesület alap-szabályának 4.4. pontjának harmadik bekezdésére hivatkozva felmondta. Az indokolás szerint az egyesületi tagsági jogviszony feltétele, hogy a tag a tagsági jogviszony fennállása alatt az egyesület halgazdálkodási területén nem követett el horgászattal kapcsolatos szabálysértést vagy bűncselekményt, amiért jogerősen megállapították a felelősségét. A felperessel szemben az egyesület fegyelmi bizottsága elismert szabálysértés miatt fegyelmi büntetést szabott ki, a felperest a ... Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Földművelésügyi Osztálya szabálysértés miatt pénzbírság megfizetésére kötelezte, mely cselekmények alkalmasak az egyesület érdekeinek megsértésére, további szabálysértések elkövetésére, mely ellentétes az egyesület szabálykövető magatartást tanúsító horgász tagjainak törekvésével.

[5] A felperes keresetlevelében kérte az alperes tagsági jogviszonya felmondásáról rendelkező határozatának hatályon kívül helyezését a Ptk. 3:36. § (4), 3:37. § (1), 3:69. § (1) bekezdésére,

valamint 3:70. §-ára, továbbá az egyesület alapszabályának 4. § 4.4. és 5. pontjára tekintettel. Jogi érvelése szerint az alperes határozata jogszabályt sért, hiszen a felperes az egyesület halgazdálkodási területén horgászattal kapcsolatos szabálysértést vagy bűncselekményt nem követett el. A kiszabott halvédelmi bírságot a hatóság a Közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény alkalmazásával hozta meg, az nem szabálysértési határozat. Hivatkozott arra is, hogy a tagsági jogviszony megszüntetésére csak tisztességes eljárást biztosító szabályok megtartásával kerülhetett volna sor. Figyelemmel arra, hogy ugyanazon cselekmény miatt az alperes fegyelmi büntetésként a horgászáttól meghatározott időre eltiltotta, a tagsági jogviszony felmondására vonatkozó határozat visszaélészerű joggyakorlásnak minősül. A felperessel szemben kizárási eljárásnak lett volna helye, nem a jogviszony felmondásának.

[6] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az alperes alapszabályának 4. § 4.4. pontja helyes értelmezése szerint nem kizárólag a 2012. évi II. törvény szerinti szabálysértéseket, hanem az úgynevezett halvédelmi szabálysértést is magában foglalja, mely utóbbi fogalmat az alperes fegyelmi szabályzata szerint alkalmazandó MOHOSZ Országos Horgászrendje is tartalmazza.

[7] Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperes keresettel érintett határozatát hatályon kívül helyezte és kötelezte az alperest a felperes javára 290 000 forint perköltség megfizetésére.

[8] Az ítélet indokolásában a Ptk. 3:69. § (1) bekezdésének felhívásával rögzítette, hogy a tagsági jogviszony felmondására az egyesületnek akkor van lehetősége, ha az alapszabály a tagságot feltételhez köti és a tag ezen feltételeknek nem felel meg. Az egyesület 4. § 4.1 és 4. § 4.4 bekezdése a tagsági jogviszony feltételeként állítja, hogy annak fennállta alatt a tag horgászattal kapcsolatos felelősségét horgászattal kapcsolatos szabálysértéséért vagy bűncselekmény elkövetéséért ne állapítsák meg, ugyanakkor a kormányhivatal határozata nem minősül szabálysértési ügyben hozott határozatnak, a közigazgatási eljárás keretében a hatóság a felelősség kérdését nem vizsgálta. Figyelemmel arra, hogy az alapszabály a bűncselekmény és szabálysértés kategóriákat egymás mellett felsorolva szerepeltette, az megfogalmazása szerinti nyelvi környezetben egyértelműen a magyar jogrendszerben alkalmazott szabálysértés fogalom alkalmazására utal.

[9] A Magyar Országos Horgász Szövetség Horgászrendjének II/27. pontja szerint a törvényi, rendeleti hatósági előírások megsértése büntetőjogi vagy halvédelmi szabálysértési eljárással, pénzbírság kiszabásával és az állami horgászjegy-váltási lehetőségből meghatározott időszakra vonatkozó kizárással jár. Abban az esetben, ha az alperes a MOHOSZ Horgászrendjében szereplő halvédelmi szabálysértéssel összefüggő kizárási okot is alkalmazni kívánt a felmondás kapcsán, annak az alapszabály világos és egyértelmű megfogalmazása útján kellene kifejezésre jutnia. Az alapszabály alperes általi értelmezése kiterjesztő jogalkalmazást jelent, amely alkalmas a tag jogainak korlátozására, ezért nem felel meg a Ptk. 1:3. § (1) bekezdésében foglaltaknak.

[10] A fegyelmi eljárás során a fegyelmi szabályzat V/40. pontja szerint az alperesnek lehetősége lett volna a fegyelmi eljárás keretén belül a tagsági jogviszony felmondására, illetőleg azt mellőzhette is az ott írt esetekben, melyből következően utólagosan - az alkalmazott fegyelmi szankció hatályának lejártát követő időszakra kiterjedő hatállyal - a felmondásra nem kerülhet sor. A későbbi időpontban ugyanazon magatartás miatt alkalmazott felmondás újabb szankciónak minősül és ez okból tisztességtelen.

[11] Az elsőfokú bíróság egyetértett azon felperesi érveléssel is, hogy a felmondásban hivatkozott okok alapján kizárási eljárás keretében hozhatott volna az alperes határozatot.

Erre utal a felmondást tartalmazó határozat indoklásának azon része, mely szerint a felperesnek az egyesületben történő maradása az egyesület érdekeit veszélyezteti.

[12] Az alperes fellebbezésében kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a felperes keresetének elutasítását. Fenntartotta azon álláspontját, hogy az alapszabály 4. § 4.4. pontjában szereplő szabálysértés kifejezés alatt nemcsak a 2012. évi II. törvényben meghatározott szabálysértés értendő, hanem az úgynevezett halvédelmi szabálysértés is. Ugyan ezen alperesi értelmezés valóban kiterjesztően alkalmazza az alapszabály vonatkozó rendelkezését, azonban az nem jelenti a tag jogainak korlátozását és nem ütközik a Ptk. 1:3. § (1) és (2) bekezdésébe. A felperes által megvalósított szabályszegés a MOHOSZ Országos Horgászrendjében nevesített halvédelmi szabálysértés; mivel a MOHOSZ Országos Horgászrendje az alperes fegyelmi szabályzatában az alkalmazandó szabályok között nevesítve van, ezért a halvédelmi szabálysértés jelentésével és elkövetésének következményeivel a felperesnek jogsértő cselekménye elkövetésekor is tisztában kellett lennie. Utalt arra is, hogy a 2012. évi II. törvény egyetlen horgászattal kapcsolatos szabálysértési tényállást sem tartalmaz. Mindezekre tekintettel a keresettel támadott határozatban jogszerűen hivatkozott felmondási okként halvédelmi szabálysértés elkövetésére.

[13] Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indoklásában leírtak sértik az egyesületi autonómiát, hiszen ez utóbbi körébe tartozik annak megítélése, hogy egy jogszerűen megállapított fegyelmi vétséggel összefüggésben milyen fegyelmi büntetést szab ki, mint ahogy az is, hogy a felperessel szemben kizárást vagy felmondást alkalmaz. Az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett a felperesi kereseten azzal, hogy az ítélet indoklásában a határozat jogszerűtlenségét állapította meg azon okból is, hogy az alperes nem a fegyelmi eljárás keretében hozott határozattal egyidejűleg, hanem csak későbbi időpontban szüntette meg a felperes tagsági jogviszonyát, hiszen erre a felperes kereseti kérelmében nem hivatkozott.

[14] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes perköltségben való marasztalását kérte. Továbbra is állította, hogy az alapszabályban meghatározott szabálysértés és bűncselekmény közötti vagylagos megkülönböztetésre tekintettel a mondat észszerű nyelvtani értelmezése szerint e feltétel a 2012. évi II. törvényben nevesített szabálysértésekre vonatkozik. Maga az alperesi jogi képviselő is elismerte fellebbezésében, hogy e körben az egyesület alapszabályát kiterjesztően értelmezi. Kiemelte, hogy a keresetében hivatkozott a Ptk. 3:68. § (1) bekezdésére és 3:69. § (1) bekezdésére, valamint 3:70. § (1) bekezdésére is, illetőleg arra, hogy a tag tagsági jogviszonyának megszüntetésére csupán tisztességes eljárást biztosító szabályok megtartásával kerülhet sor. Ugyanazon cselekmény alapján a felperessel szemben a ... Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztálya 10 000 forint halvédelmi bírságot szabott ki, az alperes fegyelmi határozattal 6 hónapra az egyesület vizein való horgászattól eltiltotta, míg az alperes elnöksége a felperes egyesületi tagsági jogviszonyát 2020. november 6. napján kelt határozattal felmondta, azaz vele szemben háromszoros szankciót szabtak ki. Utalt az alperes tagsági díj visszafizetésével kapcsolatos eljárására is, mely alátámasztja, hogy az alperes a felperes tagsági jogviszonyának minden áron történő megszüntetésére törekszik.

[15] Az alperes a fellebbezési ellenkérelemre észrevételt nem tett.

[16] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el és azt megalapozatlannak ítélte.

[17] Az alperes fellebbezésében tévesen állította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Pp. 2. § (2) bekezdésében foglaltakat. A felperes kereseti kérelmében kifejezetten hivatkozott arra, hogy adott tényállás alapján az alperessel szemben kizárási eljárásnak és nem a tagsági jogviszony felmondásának lett volna helye; az alperes visszaélészerű magatartását állította

arra hivatkozva, hogy míg ugyanazon magatartás alapján 2020. júniusában fegyelmi határozattal a vizein való horgászattól eltiltotta, utóbb - mintegy fél év elteltével - ugyanezen magatartás alapján tagsági jogviszonyát is megszüntette (keresetlevél 5. oldal). A felperes keresetében ekként hivatkozott visszaélésszerű joggyakorlás a Ptk. 1:5. § (1) bekezdésének megsértését jelenti, a felperes keresetében kifejezetten felhívta továbbá a Ptk. 1:3. § (1) bekezdésében írt jóhiszemű- és tisztességes eljárás követelményét is.

[18] A joggal való visszaélés akkor valósul meg, ha a fél az őt megillető valamely jogot akként gyakorolja, hogy az az adott helyzetben a jognak, mint általános rendező szabályrendszernek a céljával ellentétben áll és egy másik érintett fél törvényes érdekeinek jelentős sérelmét okozza. A Ptk. 3:35. §-a szerint a jogi személy szervei által hozott határozat hatályon kívül helyezésére akkor kerülhet sor, ha az jogszabálysértő vagy létesítő okiratba ütközik, a bírói gyakorlat (PJD2019.11.) ilyen, a határozat hatályon kívül helyezését megalapozó jogsértésnek tekinti a Ptk. 1:5. § (1) bekezdésének megsértését is.

[19] Az elsőfokú bíróság megalapozottan hivatkozott az alperes fegyelmi szabályzatának V/40. §-ára, mely szerint a 38. § (2) bekezdésében meghatározott fegyelmi büntetés (az egyesület területén a horgászattól történő meghatározott idejű eltiltás) alkalmazása esetén az alapszabály tagsági viszony felmondására vonatkozó paragrafusa alapján a döntésre jogosult szervnek mérlegelési lehetősége van, hogy a tagsági jogviszony is felmondásra kerül-e vagy a fegyelmi büntetéssel egyidőben a tagsági viszony nem kerül megszüntetésre, mert a büntetéssel feltehetően elkerülhető a szabályszegő magatartás a jövőben, egyébiránt a tag az egyesület hasznos tagja lehet a továbbiakban. A fegyelmi szabályzat e rendelkezéséből az elsőfokú bíróság megalapozottan következtetett arra, hogy annak alapvető célja szerint a fegyelmi vétség elbírálására a fegyelmi eljárás keretei között kell sort keríteni, a fegyelmi eljárás eredményeképpen dönt a fegyelmi bizottság a 38. § (1)-(3) bekezdésében meghatározott fegyelmi büntetések kiszabásáról és - amennyiben a (2) bekezdésben írt eltiltás fegyelmi büntetést szabja ki - lehetősége nyílik a döntésre jogosult szervnek annak mérlegelésére, hogy a tagsági jogviszonyt is felmondja-e, amennyiben annak alapszabályban meghatározott feltételei fennállnak. Az egyesület autonómiájára tekintettel a bíróság fő szabály szerint valóban nem vizsgálhatja, hogy az elkövetett fegyelmi vétséggel arányban áll-e a fegyelmi büntetés. Azonban a tag jogainak garanciális védelme érdekében az egyesületi autonómia mellett is vizsgálhatja a bíróság erre irányuló kereset alapján, hogy a tag a fegyelmi vétséget elkövette-e, a terhére rótt magatartás az alapszabály szerint ténylegesen fegyelmi vétség-e, illetve - ahogy jelen esetben – olyan körülmény-e, amelyre tekintettel a tagsági jogviszony felmondását az alapszabály lehetővé teszi.

[20] Az alperes már a fegyelmi határozat meghozatalának időpontjában is tudomással bírt a felperessel szemben kiszabott 10 000 forint halvédelmi bírságról és annak okáról, a perben semmilyen indokát nem adta annak, hogy miért csak a fegyelmi határozat megszületését követő 5 hónap elteltével rendelkezett ugyanazon jogsértő cselekmény alapján a tagsági jogviszony felmondásáról is. Ezen magatartása - amennyiben arra kellő indok nélkül kerül sor – abban az esetben is a Ptk. 1:5. § (1) bekezdésébe ütközik, ha a tagsági jogviszony felmondásának feltételei fennállnak. Jelen esetben ugyanakkor a felmondás alapszabályban rögzített feltételei nem teljesültek, ezért a Ptk. 1:5. § (1) bekezdésének megsértése nem állapítható meg, hiszen a visszaélésszerű joggyakorlás esetén az érintett valamely őt ténylegesen megillető jogot gyakorol.

[21] Ahogyan az elsőfokú bíróság is helytállóan utalt rá, a Ptk. a tagsági jogviszony megszűnését eredményező eljárások körében különbséget tesz a kizárás, valamint a felmondás jogintézménye között azzal, hogy a tag kizárására az alapszabályban és jogszabályban írt feltételeknek megfelelően lefolytatott fegyelmi eljárás keretében kerülhet sor, míg a tagsági jogviszony felmondása meghatározott feltételek fennállása, fenn nem állása

esetén történhet meg. A felmondás alapjául szolgáló körülmények ugyanakkor kizárólag objektívek lehetnek, olyanok, amelyeknek fennállása vagy fenn nem állása megállapítása körében további mérlegelés nem szükséges.

[22] Az alperes alapszabályának 4. § 4.1. pontja a tagsági jogviszony létesítése körében arra vonatkozó nyilatkozatot ír elő, hogy horgászattal kapcsolatos szabálysértésért vagy bűncselekményért a meghatározott időn belül a belépni kívánó tag nem volt jogerősen elmarasztalva, míg a 4.4. pont a tagsági feltételek között fogalmazza meg azt, hogy a tag tagsági jogviszonyának fennállta alatt horgászattal kapcsolatos szabálysértés vagy bűncselekmény elkövetéséért jogerős felelősségét ne állapítsák meg, illetőleg az egyesület halgazdálkodási területén ne kövessen el horgászattal kapcsolatos szabálysértést vagy bűncselekményt, amiért felelősségét jogerősen megállapítják.

[23] Az ítéltábla egyetértett a felperessel abban, hogy ezen rendelkezések nyelvtani értelmezése szerint az itt szereplő „szabálysértés” alatt a magyar jogrendszerben alkalmazott szabálysértést kellett érteni. Utal az ítéltábla arra, hogy éppen az alperes maga is alkalmazza más esetben a különbségtételt, Fegyelmi Szabályzatában is különbséget tesz a szabálysértés és a halvédelmi bírság kiszabása között, hiszen annak IV/37. § (2) bekezdése fegyelmi vétségként rögzíti a halgazdálkodással, a halászattal, a horgászattal összefüggő szándékos bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetését, míg (4) bekezdése külön nevesíti a halgazdálkodási hatóság által kiszabott halvédelmi bírságot. Az alperes ugyanezen fegyelmi szabályzat 3. §-ára hivatkozott akként, hogy az az irányadó jogszabályi rendelkezések között rögzíti a Horgászrendet, ebből vezetve le azon álláspontját, mely szerint szabálysértés alatt a horgászrendben meghatározott halvédelmi szabálysértés is értendő.

[24] A Ptk. 3:69. § (1) bekezdése meghatározott tények fennállása, illetőleg fenn nem állása esetén teszi lehetővé a tag tagsági jogviszonyának felmondással történő megszüntetését, mely a tag jelentős érdeksérelmével jár, ezért garanciális jellegű szabály, hogy a felmondás indokait az alapszabály közérthetően, egyértelműen, további értelmezést nem igénylő módon tartalmazza. Figyelemmel arra, hogy „szabálysértés” alatt általánosságban a szabálysértési törvény által büntetni rendelt tevékenység vagy mulasztás értendő; amennyiben az alperes alapszabályában ezen általánosan elfogadott értelmezéstől el kívánt térni és a MOHOSZ Országos Horgászrendjében nevesített halvédelmi szabálysértés esetén is lehetővé kívánta tenni a tagsági jogviszony megszüntetését, úgy azt egyértelműen kellett volna az alapszabályba foglalnia. Ennek hiányában az alapszabály szerinti szabálysértés fogalma a tagok jogainak védelme érdekében kiterjesztően nem értelmezhető. A felperes által elkövetett cselekmény nem minősül a 2012. évi II. törvény szerinti szabálysértésnek, annak alapján kizárólag államigazgatási bírság alkalmazásának van helye, így ennek kiszabása miatt az alapszabály a fentiek szerint a tagsági jogviszony felmondását nem tette lehetővé.

[25] Megjegyzi az ítéltábla, hogy a korábban hatályban volt egyes szabálysértésekről szóló 17/1968. (IV.18.) Kormányrendelet IV. fejezet első címének harmadik alcíme alatt kifejezetten szabályozott hal- és vadgazdálkodási szabálysértéseket, illetőleg ilyen tényállások esetleg később szabálysértésként való megfogalmazása sem kizárható, önmagán nem alapozhatja meg tehát az alperesi érelemzést, ha a jelenlegi szabálysértési törvény horgászattal kapcsolatos tényállást nem szabályoz.

[26] Az ítéltábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét, annak helytálló indokainál fogva a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[27] Az alperes fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megtéríteni a felperes másodfokú eljárással felmerült és felszámított költségét. Az ítéltábla a felperes által a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés alapján felszámított ügyvédi munkadíjat ugyanakkor a 2. § (2) bekezdése alapján mérsékelte az elvégzett ügyvédi tevékenységgel

arányban állóan, figyelemmel arra, hogy a felperes fellebbezési ellenkérelmében túlnyomó részt az elsőfokú eljárásban már előadott érveit ismételte, az ügyben másodfokú tárgyalás megtartására, bizonyítás lefolytatására nem került sor.

Debrecen, 2021. november 16.

Dr. Veszprémy Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Répássy Árpád s.k. bíró